

Молодий Комуніст

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня
1939 року.

№ 6 (3981).

СУБОТА

6

ЛЮТОГО 1988 р.

Ціна 8 коп.

Я зам'явся: що ж йому, казати!
Як відповісти! Як пояснити!.. Вирі-
шив не лукавити і відповів, як думав,
як знав:

— Українців багато, їх більшість у
Кіровограді, але багато хто з них не
знає рідної мови або не розмовляє
по-українськи.

Не знаю, як зрозумів мене син, а
мені, признатися, стало прикро за
тих своїх численних земляків, які
живуть у славному місті Кіровограді
і, чого гріха таїти, справді-таки часто
цуряться рідної мови. Пояснюється
це завжди багатьма найрізноманітні-
шими причинами, не рідко безглуз-
дими й відверто обивательськими.
Скажімо, у наших театрах кивають
на недостатній контингент україн-
ськомовного глядача і, зокрема, ук-
раїнськомовних шкіл. Коли ж у шко-
лі заводиш про це мову, там можуть
дорікнути: а що робиться у вашому
театрі? Або: нам нікого набирати в
українськомовні класи.

«А що ж скажуть з цього приводу
в дитячих садках?» — з такою дум-
кою я пішов до дитячих дошкільних
закладів Кіровограда.

Дитсадок № 1 із гарною назвою
«Барвінок» розташований на вулиці
Кримській (по дорозі на Завадівку).
Він один з найстаріших у місті, за-
снований ще у 20-х роках.

— Заняття у нас ведуться україн-
ською мовою. Щоправда, не всі ви-
хователі бездоганно нею володіють.
Інколи бракує рекомендованої ху-
дожньої літератури і, може, найго-
ловніше: нашим випускникам дово-
диться потім іти в російськомовні
школи, адже українських поблизу не-
має, — говорить завідувача В. М.
Гуржина.

або ПРО УКРАЇНСЬКУ МОВУ У ДИТЯЧИХ САДКАХ КІРОВОГРАДА

Я КОСЬ, повернувшись зі школи,
мій дев'ятирічний син несподі-
вано спитав:

— Тату, а чого в Кіровограді так
мало українців?

— А чого ти так вважаєш! — зди-
вувався я.

— Бо мало говорять по-україн-
ськи, — відказав син.

[Закінчення на 6-й стор.].

Г
Р
І
Н
В
У
Д

Н
А

К
О
В
А
Л
І
В
Ц
І

«ТА ЗНАЮ Я ЦИХ,
з мнж. житло хо-
чуть швидше виби-
ти, а там — шукай
ВІТРА...». «І НЕ ТІЛЬ-
КИ КВАРТИРИ...» —
3 стор.

ІМ ДАВАЛИ КАЗЕН-
НІ ЧОБОТИ Й КОЖУ-
ХИ, А ВЗАМІН ВИМА-
ГАЛИ «ДРІБНИЧКУ» —
СОВІСТЬ... — «СТРОКУ
ДАВНОСТІ НЕ ПІДЛЯ-
ГАЄ» — 5 стор.

У пошті клубу — відгу-
ки на перші публікації,
розповідь про чемпіона
області з атлетичної гім-
настики — 10 стор.

стагiон клубу
«АТЛЕТ»

6 лютого 1988 року

ПОГОДЬТЕСЯ, поняття МЖК в нашому розумінні найчастіше асоціюється з словом «квартира». Думка майже вірна: головне сьогодні — житло. В кіровоградських емжеківців воно теж було чи не найпершим критерієм. Навіть скажу більше: дехто з молоді п'ять років тому, коли в обласному центрі зародилася ідея створити молодіжний житловий комплекс, ще задумувався над значенням слова «комплекс».

Сьогодні задумуються. Вірніше, звернули на нього увагу ще при складанні проекту дев'ятиповерхового будинку, до якого вирішили вбудувати добудову. Що ж вона собою являє?

— Комплекс потрібен нам, — розповідає Ігор Рубан, голова оргкомітету МЖК-1. — Він ще тільки в наших мріях, але буде. Обов'язково буде. Тому й вирішили почати з приміщення, в якому розмістяться вечірній дитячий садок, зал засідань (плануємо там зробити і кімнату відпочинку), штаб оргкомітету.

...На будівельному майданчику ми застали Василя Дмуху і Валерія Денисенка. Хлопці, відпрацювавши зміну, збиралися додому. Побачили Ігоря і запросили його у вагончик.

Василь розклав на столі план-креслення добудови і ображено почав:

— Куди годиться така документація? Подивись, — звернувся до Ігоря, — що тут напламовано? Дверей понатулювали скільки! Протяги будуть. А ми ж для дітей зводимо.

Хлопці довго міркували над кресленнями. Всі вони не будівельники, але, на мій подив, читали технічну документацію не гірше професіоналів. Обережно, щоб не завадити суперечці, висловив свою думку: це ж дипломовані інженери планували...

— Планували... аби тільки чергу відбутися, — вибухнув Василь Дмуха. І, на ходу одягаючи куртку, повів мене на об'єкт.

— Ми теж довірилися отому: «дипломовані». А почали класти цеглу, вималовалися перші контури і помітили ряд недоробок.

Тут, на будові, хлопці вирішили ознайомити мене з тим, що планують зробити в майбутньому. Вони, нагадаю, думають не лише про своє житло, але й про дозвілля. Хочуть зробити вечірній дитячий садок. Зігнали кімнату, кухню. Забажає молода

ласка. Тут і «виручить» їх свій садочок, який має дещо незвичну назву: вечірній.

Ще в приміщенні буде зал засідань. Тут розмістяться відеотелевізори, настільні ігри.

В перспективі — спортивно-оздоровчий, торгово-побутовий і навчально-виховний комплекси. Їх будівництво розпочнеться разом із спорудженням другої черги МЖК.

Ігор Рубан розповідав цікаво. Мені аж не вірилося, що все це під силу молоді. Напевне, дехто й сьогодні не вірить у можливості МЖК. До планів емжеківців, трапляється, ставляться якщо не насторожено, то байдуже. Хоча плани, як бачимо, реальні. Реальний, навіть необхідний сьогодні торгово-побутовий комплекс. Він включатиме в себе стіл замовлень (спочатку для членів МЖК). Це — доставка різних товарів по замовленню додому. Працюватиме там і їдальня. Приготовлені страви в спеціальних термосах доставлятимуться додому не тільки на квартири емжеківців, а й людям похилого віку, які мають потребу в такій формі обслуговування.

Спільним рішенням вже сьогодні вирішено заключити договір з одним із сусідніх колгоспів, де б у вільний від роботи час змогли працювати члени МЖК. Тут же купуватимуть за договірними цінами продукти для кухні вечірнього дитячого садка, для їдальні.

Слухаючи розповіді, мимоволі подумав: а фантазією в цих молодих людей все гаразд.

ЗАСІДАННЯ ОРГКОМІТЕТУ

Обмовимося: всі вони відбуваються щовівторка о 19.00 в клубі «Кірово-вель».

Приходять сюди не для того, щоб відсидітися. Хоча є й такі. Вони тихенько собі попримощуються десь збоку і чекають у гаморі, який тут, може, аж надміру, панує завжди, поки настане час йти додому.

Того разу обговорювали два питання: вирішували, що ж робити, аби поправити справи на введених культурно-побутового центру (давайте назвемо його так), і вели мову про попередній розподіл квартир.

— За початку роботу над складанням проекту добудови пропонує оголосити Дімі Панкратьєву догану. Доручили йому серйозну справу, а він її виконав абияк. — Ці слова промовив Ігор Рубан.

Панкратьєв обурився: — Та я й так працюю за спасибо...

— Ти ж сам запропонував свої послуги... — чулося.

— То не моя вина...

Говорили багато. Вирішили, що п'ять членів оргкомітету займуться вдосконаленням проекту. Залучать спеціалістів, самі ознайомляться з документацією. Вони ж

приміщення відповіда- тиме Іван Снімичков.

Вже хотіли перейти до обговорення другого питання, як чийсь голос насторожив:

— А знаєте ви, що... на нашому будинку до- будують десятій поверх. Там житимуть працівни- ки міськвиконкому і ДБК.

Запанувала тиша. Че- рез хвилину всіх неначе прорвало:

— Чекайте, якраз на десятому й житимуть, вони наші квартири по- займають...

— Треба йти в міськ- виконком...

Безпредметну розмо- ву перервав Олександр Коломацький, заступник директора міського мо- лодіжного центру:

— Не варто на цьому загострювати увагу.

Забігаючи наперед, скажу: ніякого десятого поверху й не планува-

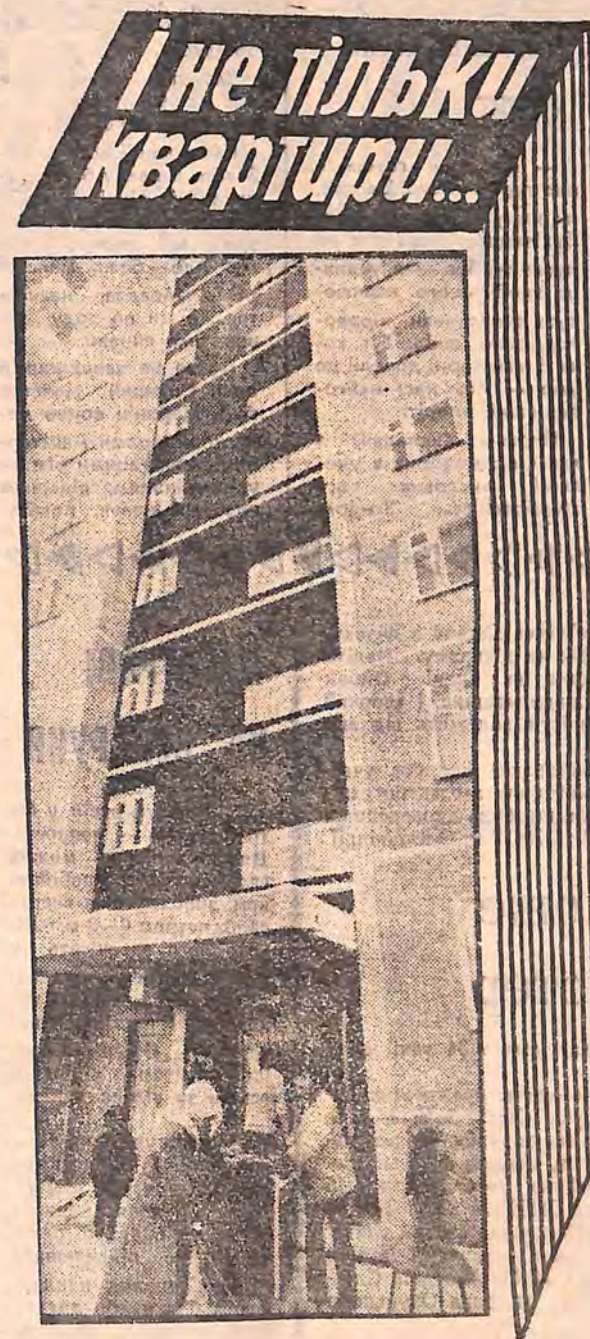
що їх не було б зовсім, якби члени МЖК мали необхідну інформацію з того ж міськвиконкому.

Тепер, наприклад, ви- сить у повітрі питання: чи ж здаватиметься у заплановані строки — 31 березня — будинок емжеківців. Одні про це ваявляють: здамо (ке- рівники ДБК), у міськ- виконкомі розводять ру- ками: мовляв, поживе- мо — побачимо.

Квартири розподілили досить швидко.

ЕКСПУРС У МИНУЛЕ

Наголошуючи, що кі- ровоградському МЖК майже п'ять років, Олек- сандр Коломацький ска-

будують члени Кіровоградського МЖК. Одночасно випробовується їхній характер.

лось робити. Чутки це. Вони були й раніше, і, як правило, не підтверджувалися. Звідки вони беруться, здогадатися неважко: їх поширюють, не задумуючись над наслідками, самі емжеківці. Псують настрої собі, іншим, сприяють найгір-

шав, що весь цей промі- жок часу наклали відби- ток на взаємини емже- ківців і міськвиконкому. Як і по всій країні, рух МЖК має і своїх при- хильників і, звичайно, противників.

Біда чи не всіх членів МЖК полягає в занадто

менщувські колеги «мо- жуть поамагатися» в кі- ровоградських в часі втілення своїх ідей у життя. Причин в цьому можна знайти багато. Однак, є головні, м'яко кажучи, гальмуючі.

Одна з них — органі- ватори руху не спромог- лися протягом чотирьох років переконати адмі- ністрації підприємств і працівників міськвикон- кому у доцільності бу- дівництва.

Однак, настало 13 лис- топада 1986 року. Саме в цей день з'явилося до- вгождане рішення міськ- виконкому за № 914 «Про організацію будівництва МЖК в Кіровограді».

Кандидатів у члени МЖК підбирали на швид- коруч. Про якісне на- вчання будівельним спе- ціальностям і не думали.

Настав січень 1987 ро- ку. На домобудівному комбінаті чекали на по- повнення. Тримали ви- вільнені і підготовлені заздалегідь місця. Їх бу- ло 107. Та лише 2 люто- го перші гідросилівці і червонозорівці змогли з'явитися у відділ кад- рів ДБК.

Такими невпевненими були перші кроки...

Недостатньо якісний відбір кандидатів, їхня невідповідність до ро- боти на комбінаті, ціл- ком зрозуміле невдово- лення будівельників ро- ботою емжеківців не сприяло на перших по- рах і в ставленні МЖК.

Минув рік. Здавалося б: сьогодні можна вра- хувати помилки минуло- го, але й тепер навчання другого загону бійців, який замінить своїх по- передників, затримуєть- ся. Та все ж на другий загін покладаються ве- ликі надії. Є можливість при спільному бажанні всіх зацікавлених спра- вою МЖК зробити так, щоб молодь проявила себе.

ДУМКИ КОМПЕТЕНТНИХ ЛЮДЕЙ

Олександр КОЛО- МАЦЬКИЙ, голова об'- єднаного міського шта- бу МЖК:

— На сьогодні ми маємо вже і МЖК-2, МЖК-3. МЖК-2 об'єд- нав збільнених у запас воїнів-інтернаціоналістів. Плани в хлопців гран- діозні. Відмінність їх- ньої програми полягає в тому, що, крім споруд- ження будинків, вони виявили бажання до- помогти в реконструкції центру міста.

Все, здається, тут га- разд: прекрасні люди, прекрасні задуми. Та не- покоїть голову оргкомі- тет МЖК-2 Валерія Гу- сельникова, його друзів ось що: до цього часу немає офіційного рішен- ня міськвиконкому про створення МЖК.

Ми багато говоримо про бюрократизм. Мов- ляв, на папері багато чого є, а насправді... В нас навіпаки — на ділі МЖК-2 існує, а юридич- но — все впирається в папір. Саме він може надати юридичної сили емжеківцям.

А от МЖК-3 пощастив

молодіжний житловий комплекс на базі тресту «Кіровоградбуд».

Три оргкомітети вирі- шили об'єднати в єдиний міський штаб МЖК при міському молодіжному центрі. Ми дамо змогу працювати спеціалістам на посадах при молодіж- ному центрі. Зарплату нараховуватимемо їм з доходу МЖК.

Така думка в нас за- родилася ще в 1984 ро- ці, але втілити змогли тільки тепер.

Ігор РУБАН, голова оргкомітету МЖК-1:

— Із другим набором кандидатів у бійці МЖК в нас все гаразд. До ре- ці, всі питання, які сто- суються безпосередньо МЖК, вирішили опера- тивно. А от з фінансу- ванням донедавна були непорозуміння. Нам не вистачало певної суми на спорудження будин- ку. Підприємства в по- вого року перейшли на повний господарський розрахунок. Тому й ва- галися: виділяти кошти чи ні?

Зібралися на зустріч з нами керівники «Черво- ної зірки», «Гідросили», заводу радіовиробів, «Друкмашу». Ми, якщо відверто, навіть не спо- дівалися на позитивну відповідь. На диво, про- все домовилися по-діло- вому, швидко і конструк- тивно.

Важко навіть уявити, який результат міг бути, якби нам не пішли на- зустріч. Без перебіль- шення скажу: ДБК в 1 квітня, коли звідти пі- де понад сто наших бій- ців, від нестачі робочих рук задихнувся б. Це вдарило б і по нас: пі- дірвало б віру у власні сили.

Іван Іванович КУР- МАК, головний інженер домобудівного комбіна- ту:

— Дійсно, задіянули- ся б. Ні, не тому, що емжеківці «погоду роб- лять» у нас на комбіна- ті, а тому, що не мали б ким заповнити отих рап- тово звільнених сто робочих місць. З планом би, звичайно, теж були б проблеми...

...Про МЖК в Кірово- граді можна писати ба-гато. Є тут і успіхи, є і невдачі. Саме з цими думками я покидав міськком комсомолу. В коридорі підійшла Світ- лана Лобанова, яка очо- лює в оргкомітеті дитя- чу комісію.

— Поспішаєш? — за- питала. І відразу ж за- пропонувала: — Поїха- ли до нас на будівництво, допоможеш завантажи- ти дитячу гірку.

...Дитячу гірку, яку воготовив кандидат у члени другого потоку бійців МЖК-1 Василь Мартинюк, відвезли в дитячий будинок. Там стар- ший вихователь Є. Г. Плаксіна похвалилася:

— Нещодавно у нас з'явився ще один шеф- емжеківці. В гості хо- дять, гостинці несуть діткам. Хороші шефи...

Справді, хороші. І не тільки шефи...

6 лютого 1988 року

Хлопчик

на побігеньках

Цей фразеологізм у пресі дуже часто використовують. Можна сказати, завжди, коли слід означити перші самостійні кроки молодого людини в будь-якій сфері виробництва чи обслуговування, практику попередніх самостійного життя — кращих слів і не придумати: хлопчик на побігеньках. Мовляв, ти ще молоде та зелене, нічого не тямиш і не вмієш, ото слухайся, що тобі старші скажуть, виконуй спочатку різні другорядні, підсобні роботи, які тобі покажуть, а згодом може й щось серйозніше запропонуємо...

У профтехучилищах ця фраза лунає, мабуть, чи на найчастіше. Тому я й не здивувався, коли почув її в розмові за круглим столом, який редакція проводила у дні зимових канікул разом з обласною бібліотекою для юнацтва імені О. Бойченка. Участь у ній взяли комсомольські активісти виробничого об'єднання по сілках «Червона зірка», учні середнього професійно-технічного училища № 4, середніх шкіл № 6 і № 34 м. Кіровограда, секретар міськкому комсомолу. Тому розмови можна ко-

ротко сформулювати так: виробничі практики на підшефному підприємстві. В даному разі — на «Червоній зірці». Проблем називалось багато.

Зокрема, учень третього курсу СПТУ № 4, член комітету комсомолу училища Дмитро Смаглій сказав:

— Здебільшого учні нашого училища практику проходять на «Червоній зірці». В цьому відношенні контакти училища й заводу непогані. Хоча знаю з розповідей своїх товаришів, як іноді байдуже ставляться до них на заводі. Про які професійні навички може йти мова, коли доводиться під час практики пилітку витирати в цеху, прибирати робочі місця чи гайки закручувати. Хіба секрет, що не завжди практикантам доводиться місце біля верстата 50—60-х років випуску, не кажучи вже про сучасні? От і виходить, що іноді наш практикант опиняється в ролі хлопчика на побігеньках...

Це був початок розмови, початок гострий, ця гострота, щирість, з якою говорив Дмитро, викликала на відверту розмову інших, змусила задуматись, шукати варіантів вирішення серйозної проблеми.

Конкретних фактів чи прикладів Дмитро не наводив (хоч і дає, як зараз мені здається, правильний тон розмові), тому

через кілька днів я навідався до училища на околиці обласного центру. «Недавно справило новосілля училище», — подумав я, проходячи мимо дев'ятиповерхової

доведеться говорити з багатьма, але розмова навертатиметься до одного: майстерні!

— На лавці, як кажуть, і звір біжить, — мовив заступник дирек-

ва на підлогу: подовбана, незацементована, як слід, вентиляція не працює. Підводи до верстатів — один невідладжений, до іншого запасних частин бракує,

ПРАКТИКА БЕЗ ПРАКТИКИ

будівлі гуртожитського типу, яку наскрізь прошивав сирий січневий вітер.

Найголовніший клопіт

— Що там говорити про гуртожиток... Це вже, як кажуть, десяте діло: будівництво його нас не дуже турбує — в училищі здебільшого навчаються випускники кіровоградських шкіл. Тут хоча б майстерні довели до ума — ось наш найголовніший клопіт.

Перший викладач, з яким я заговорив в училищі, висловив таку стурбованість. Згодом

тора училища В. Р. Шалабін, коли я представився. — Дуже вчасно ви навідалися: може хоч преса допоможе нам вирішити питання номер один. Бо втомилась від обіцянок...

Заступник директора мав на увазі це ж саме: училищні майстерні.

Навчальний корпус учбового закладу будівельники ДУ «Цивільбуду-2» тресту «Кіровоградбуд» здали ще два роки тому. Але без... майстерень. Мовляв, навчайтеся, а ми по ходу завершимо справи...

Проте не завершили й досі. Старший майстер А. І. Маринін водив мене коридорами майстерні, захищеними різним устаткуванням, відмікав простори класу, показу-

ще деякі наполовину розібрані... Майстерня електрозварювання, мабуть, найбагатша з усіх, які є нині в профтехучилищах області, але не можна тут проводити уроки. Що рік тому завезли в цей клас верстат з роботом, більше 8 тисяч карбованців коштує, а просторує дарма — ніяк не навідаються шефи, щоб пустити його в роботу.

Я навіть стомився записувати всі недоліки, які важким тягарем лежать на навчально-виробничому процесі СПТУ № 4. Невипадково інші проблеми для дирекції училища сьогодні здаються менш важливими в порівнянні з цією, найголовнішою.

— У «Договорі» про науково-технічне виробничі співробітництво колективу «Червоні зірки» й нашого училища на нинішній рік є такий пункт: врахувати училище цехом № 1. Та це лише слова на папері, — говорить заступник директора училища В. Р. Шалабін. — Нічого наш майстерні не спроможні виготовити.

Кілька офіційних паперів з розпорядженнями директора ВО «Червона зірка» В. М. Жовтуба на остаточне завершення будівельних і налагоджувальних робіт майстерень училища дбайливо підшиті в папці старшого майстра А. І. Мариніна: розпорядження від 3 лютого 1987 року, згодом 1 вересня... Звертались викладачі училища за допомогою й до депутата Верховної Ради УРСР, робітничі об'єднання О. П. Ціпов'яз. Прийшла вона, вислухала, оглянула, сказала, що клопотатиметься, але зрушень особливих з часу тих відвідин не відбулось.

А висновок слід зробити такий: сьогодні в СПТУ № 4 розрив навчання з практикою — глибокий. Викладачів, майстрів виробничого навчання це турбує особливо, адже вони відповідають за те, щоб випускники отримали достатні практичні навички оволодіння професіями слюсарів, токарів, електрозварювальників. Тому коли я розповів А. І. Мариніну про розмову за круглим столом в бібліотеці імені О. Бойченка, він категорично захитав головою:

— Ні. Практику на заводі наші учні проходять благополучно. Ніяких поки що нарікань не було. Для чого говорити неправду? Якщо «Червона зірка» два роки нам не може майстерні добудувати, то—

тут нікуди не дінешся. Але стосовно практики наших учнів — все як слід. Не знаю чого це Смаглій так говорить. Ану покличте-но сюди Смаглія!..

Категорично, але справедливо

Другою важливою проблемою практики учнів СПТУ на підприємстві Д. Смаглій назвав напочатку січня те, що комсомольські організації цехів «Червоні зірки» стоять осторонь практики. Але ж сьогоднішні третьокурсники — це завтрашні робітники цих цехів! Більше того, на третьому курсі з 1 вересня по 1 березня рівно половину часу учні проводять на заводі. Чому б уже тепер не залучати їх до активного комсомольського життя виробничих колективів, надто ж коли ці колективи комсомольсько-молодіжні!

Заводські комсомольські працівники й активісти Ярослав Іванів, Олег Дигало, Валерій Виноградський зі свого боку висловили претензії: а чи хочуть практиканти брати участь у комсомольському житті підприємства? Мовляв, досі ніхто й разу не зайшов у комітет комсомолу. Та й ще таке: не слід говорити про неувагу до практикантів, краще глянути, як вони цю практику проходять — записуються на роботу, аби як проводять час, підготувати теоретичну кульку...

Слушну думку висловила в розмові за круглим столом секретар-завідуюча відділом учнівської молоді міськкому комсомолу Наталя Довгополова: практиці на підприємстві надати гласності. Чи бодай раз зафіксував порушення практикантів «Комсомольський прожектор»? Якщо заслуговують — похвалити добрим словом у стінній газеті.

...Зараз, після розмов з викладачами училища, я ще ясніше зрозумів занепокоєння третьокурсника Дмитра Смаглія підготовкою його ровесників до самостійного життя. І хоч не всі в училищі розділяють погляди Дмитра, але дехто з однокурсників підтвердив їх. Та й чи не сам А. І. Маринін скрушно хитав головою: «Особливо не повезло третьому курсові» — маючи на увазі уроки практичного засвоєння теорії в училищних майстернях.

І ще насамкінець старший майстер сказав: «Хороші в нас хлопці. З них, грубо кажучи, можна зараз що хоч виліпити — тільки б увагою їх не обділити, довір'ям...». Але хіба для того навчаються в училищі, аби «можна що хоч виліпити»?

«Справжнім робітником зараз в СПТУ не станеш», — ці слова, сказані кимось в розмові за круглим столом «МК», мені здаються занадто категоричними. Але вони — серйозний докір і викладачам училища, і дирекції підприємства.

В. БОНДАР.

КАЛЕЙДОСКОП ПРОФТЕХОСВІТИ

За мандатом часу

Базові підприємства уже працюють на госпрозрахунок, самофінансуванні. Як вплинуло це на підшефні училища? Із січня нинішнього року вони перейшли на систему договорів по підготовці для підприємств висококваліфікованих спеціалістів.

Профтехосвіта взяла курс на підготовку робітників складних професій: токар-фрезерувальник, шліфувальник-свердлувальник, оператор верстатів з числовим програмним управлінням. Різноманітні професії поширюються зараз не тільки в машинобудуванні, а й у будівництві та сільському господарстві. Випускники профтехучилищ, які опанували трьома-чотирма суміжними професіями, можуть без попередньої підготовки включатися в загальний трудовий процес на виробництві.

Така підготовка робітників бачиться найефективнішою в умовах бригадного підприємства.

Він може розв'язати задачу з фізики, побудувати графік чи діаграму. Навіть замінити викладача на уроці. Однак ЕОМ — всього лише машина, і творчий потенціал її повністю залежить від людини.

В цьому переконались іще раз учасники обласної олімпіади з електротехніки та електроніки, що була проведена на базі СПТУ № 13 та № 17 м. Олександрії.

Що може комп'ютер

В конкурсі взяли участь 34 учні з 17 профтехучилищ.

Високий рівень знань, практичних навичок показали учні СПТУ №№ 9, 8, 2, 10. Найкращих індивідуальних результатів домоглися з училищ сільськогосподарського профілю Ігор Твердохліб (Новгородківське СПТУ № 36) і Тетяна Крамаренко (Олександрійське СПТУ № 33), серед міських училищ — Андрій Берестенко (СПТУ № 9), Анатолій Сліпченко (СПТУ № 2) та Ірина Окунькова (СПТУ № 17).

Л. КАЛЮЖНА.

МАЙСТРОВІ НА ВСІ РУКИ

□ Зробити отвір у бетонній стіні — непросте. Для полегшення можна скористатися пробійником, зробленим із свердла діаметром 6—8 мм. Кінчик його заточують у формі ластів'ячого хвоста. По свердловині б'ють молотком і постійно повертають. Отвір таким інструментом робиться всього за кілька хвилин.

□ Абажури настільних ламп із дрітними каркасами часто ламаються. Паяння каркаса встик, як правило, слабеє. Краще підсилити місце з'єднання накладкою з бляхи або латуні. Стик спочатку обтискають накладкою, а потім пропаяють.

□ В стінах стандартного сантехнічного блоку з азбесто-цементного листа шурупів не тримаються. Щоб повісити полицки, треба просвердлити в стіні отвори і нарізати в них різьбу. Кріпильні болти потрібно закручувати, не докладаючи великих зусиль.

□ Гумова прокладка водопровідного крана швидко зношується, особливо під дією гарячої води. Кран починає підтікати. Стійкі прокладки, що служать в кілька разів довше звичайних, можна виготовити із старої автомобільної або мотоциклетної шини. Прокладку вирізається із боковини (там шина тонша), міцності їй надають нитки корду.

Бібліотека СПТУ № 8 для багатьох учнів є місцем затишного відпочинку в позаурочний час. Часто тут проходять цікаві вечори, зустрічі. Недавно гостями учнів були письменники Анатолій ПЕРЕРВА, Василь МАШНЕВ та кіровоградець Борис ЧАМЛАЙ.

Фото В. ЦИГАНОВА.

6 лютого 1988 року

У своєму посланні на ім'я Генерального секретаря ООН Х. Переса де Куельяра і прем'єр-міністра Великобританії Маргарет Тетчер жителі села Мар'ївки і селища Добровеличківки зажадали розшукати і вдати воєнного злочинця Федора Ковалюка, на совісті якого смерть сотень невинних людей.

Давно відгриміла війна. Давно матері й солдатські вдови виглядають своїх синів і чоловіків з її далеких доріг. Давно загоїлись рани жорстоких боїв і на тутешній благодатній землі. Давно. Але й недавно. Недавно, бо в нашій пам'яті з покоління в покоління живе й довіку не загасне той воїстину героїчний і воїстину всенародний подвиг. Бо в людських серцях болять і

дзян, шляхом опиту свідків, розслідування і вивчення місць масових розправ не лише встановили факти розстрілів, а й поіменно назвали більшість знищених мирних жителів.

— У січні-лютому 1942 року в селищі Добровеличківці, селах Мар'ївка і Липнянка було арештовано 167 чоловік, — підкреслив, зачитуючи виписку з акта, відповідальний секретар прав-

зовиську і Семена Сигалова сам повісив на розстріл...

Павло Васильович розповів також, що його, як і інших підлітків, 1941 року не мобілізували в діючу армію, не встигли хлопці й податися нікуди: першого серпня фашисти вдерлися в Добровеличківку. Усім тяжко, неймовірно тяжко було усвідомлювати своє безвихідне становище, гірку долю окупації переносити. Хто як міг, боровся проти ворога. Та знайшлися і легкодухі, і Федір Ковалюк стоїть першим у цьому списку.

Учасники мітингу навели досить незаперечних даних про безпосередню участь Ковалюка у злочинах проти мирного населення. Ні, не випадково, а саме за особливі заслуги фашистські верховоди направляють Федора на навчання до Первомайської школи начальників поліції. Тут він старанно вивчив найвишуканіші методи і найжорстокіші прийоми тероризму, кату-

вувати облави, а втікачів знищувати. «На моїх очах Федя, — описував далі Перепелиця, — розстріляв малолітнього сина жителя Добровеличківки Лейби, сина місцевого аптекаря Шапіра»...

А ось розповідь ще одного свідка тих злодіянь Ольги Абрамівни Коврижиної:

— Семеро було в нашій сім'ї. Та лиш одній мені долею випадку вдалося врятуватися від розстрілу. Переховуючись у той день у скриті соломи, я бачила, як невдовзі після розправи з кручі вибігла моя сестра — окригана й майже гола. Ворожа куля не зачепила її, вона з жаху впала в урвище. Та не судилося їй вижити. Поліцаї угледіли нещасну і розстріляли. А мене добрі люди, ризикуючи своїм життям, переховували аж до приходу наших визволителів. Переховували мене Л. Дишлюк, П. Яременко, М. Коврижин. Спасибі їм. А катам — прокляття. Прокляття Ковалюку, який забрав мою сім'ю і вивів на страту.

Жителі району викрили причетність місцевих поліцаїв і до масового розстрілу ста дев'ятинадцяти мирних жителів села Андріївки, викрили їхню причетність до арештів, знущання, грабежу й розправ у багатьох інших селах. — Я бачив, — розповів нам житель Добровеличківки П. Волченко, — як Федір Ковалюк застрелив безневинного Григорія Кацмана.

Немало жителів села Скопівки підтверджують, що взимку 1941 року той же Ковалюк брав участь у арешті і розстрілі малолітньої доньки З. Ф. Рафанської.

Ні, не вдалося замести слідів своїх злочинів Федору Ковалюку. Архівні дані, свідчення очевидців, зізнання колишніх поліцаїв, розповіді жителів свідчать про його криваву діяльність в роки окупації. Це на совісті Ковалюка смерть сім'ї колишнього директора дитбудинку Берганського, колишніх голів сільських Рад Крикливого і Кощового, а згодом і смерть безневинної сім'ї Розенфельд. Це на його чорній совісті смерть багатьох партизанів і військовополонених. Це на його совісті сотні скривджених, покалічених, пограбованих, відправлених на каторжні роботи до Німеччини живих і покійних уже мешканців Добровеличківки та навколишніх сіл.

Таке не прощається і строку давності не підлягає!

М. ДОСВІТНИЙ.

Добровеличківський район.

ПОШУК

Не втрачаю надії...

Роки й роки минули від часу, коли вершилося священний подвиг радянського народу у Великій Вітчизняній війні. Але редакційна пошта продовжує приносити листи від ветеранів, тих, хто розшукує колишніх фронтових друзів, їхніх рідних, близьких.

Василь Якович Беззабарний, який проживає нині у місті Тихорецьку Краснодарського краю, пише: «Вже довгий час я розшукую свого бойового товариша Василя ЗАІГРАЄВА (по батькові не пам'ятаю). У травні сорок п'ятого він проходив службу в складі 41-го армійського стрілецького полку, де я був командиром взводу. Потім мене направили до 180-го стрілецького

полку по боротьбі з бандерівськими бандами на Західній Україні. Минуло вже сорок два роки, але про долю Василя ЗАІГРАЄВА я нічого не знаю. Додатково можу повідомити, що ЗАІГРАЄВ народився на Кіровоградщині у 1926 році».

Редакція газети звертається до ветеранів війни, червоних слідопитів із проханням розшукати Василя ЗАІГРАЄВА та його рідних. Повідомте про ваші пошуки на адресу: 352100, Краснодарський край, г. Тихорецьк, ул. Коммунистическая, 150. Беззабарний Василю Яковлевичу.

Десь на Кіровоградщині

Ванда Пилипівна Здоренко протягом кількох років веде пошукову ро-

боту. Вона учасниця Великої Вітчизняної війни, ветеран 52-ї стрілецької дивізії. За дорученням ради ветеранів цього з'єднання, проханням слідопитів Ванда Пилипівна розшукує відомості про воїнів, які вели бої або загинули на території Кіровоградської області.

Здоренко склала чималу картотеку з адресами рад ветеранів колишніх фронтових частин та з'єднань. Вона висловлює готовність допомагати усім, хто розшукує однополчан, а також загублених в роки війни родичів. Ванда Пилипівна просить звертатися до неї і разом з листом надсилати чисту поштову листівку, на котрій вказано зворотню адресу.

Пишіть: 252186, м. Київ, вул. Авіаконструктора Антонова, 43, кв. 59. Здоренко Ванді Пилипівні.

Комсомольський поет

В районній дитячій бібліотеці пройшла година поезії, присвячена одному із співців Ленінського комсомолу Олександр Безименському. Недавно йому виповнилось 90 років.

Знайомлячись із творчістю О. Безименського, юні читачі — учні 8-Б класу Новоархангельської десятирічки — ді-

знались, що поет був учасником Жовтневої революції у Петрограді, на багатьох з'їздах комсомолу звучав його голос. Восьмикласниця Інна Каретіна розповіла про книгу Трушеника «І з'їзд РКСМ», в якій поет виступає із своїми спогадами про зустріч з В. І. Леніним. Школярі прослухали у грамзапи-

су пісню на слова комсомольського поета «Молода гвардія», яка стала гімном комсомолу і принесла поету широку популярність. Вірші, частішки, фейлетони О. Безименського читали Л. Андрієвська, О. Коваленко, С. Теліженко, І. Лебідь, С. Нечипоренко. Вони й сьогодні звучать актуально.

В. РЕМУЛ,
старший бібліотечар,
сміт Новоархангельськ.

Строку давності НЕ ПІДЛЯГАЄ

болітимуть імена полеглих на ратному полі, імена закатованих, розстріляних, страчених близьких і рідних — безневинних жінок і дітей, стариків і підлітків. Бо в людській пам'яті і людській душі найгострішим осколком озивається одна лиш думка про те, що десь іще, у відомих і глухих закутках планети, мов загнані звірі, блукають фашистські недобитки, з ніг до голови заплямбовані кров'ю своїх беззахисних жертв.

Усі в Добровеличківці і навколишніх селах, кому в ту лиху годину окупації випало вижити, в лице пам'яті мають начальника районної жандармерії Ріссе Карла, шефа районної управи Тельмана Отто, коменданта Красира Клавдуса, другого коменданта Вернера, жандарма Шерцо Карла та багатьох інших катів-загарбників, які з перших і до останніх днів окупації чинили звірячі розправи над радянськими військовополоненими і мирним населенням. Стерлося в пам'яті прізвище, та не забули люди і зловісні постаті заступника гебітскомісара Первомайського округу, який на початку 1942 року прибув у Добровеличківку з загном есесівців для здійснення гітлерівської політики геноциду — одного з найтяжчих злочинів проти людства. У ті ж дні, 4—5 січня, при участі місцевих поліцаїв фашисти звели у двір свого складу понад сто тридцять жителів української і єврейської національностей, вивезли на околицю найближчого села Мар'ївки і розстріляли. Розстріляли беззахисних і безневинних дітей, жінок, стариків.

— Мому дідусеві було на той час понад вісімдесят літ, — розповів Михайло Якович Крупник. — Але і перед його глибокою старістю не здригнулась рука катів.

— Ніхто з мешканців райцентру тоді ще не знав кривавих намірів есесівців та їхніх поплічників, — згодом після війни письмово засвідчить мар'ївську трагедію Євдокія Євдокимівна Коломійченко. — Тому майже нікому з намічених до розстрілу не вдалося уникнути страшної розправи.

«Долиною смерті» прозвали люди цю неглибоку низину, в якій за мирного часу вони брали глину для звення своїх домівок. І якщо тепер важко сказати, скільки відомих і безіменних радянських військовополонених з Добровеличківського перелісного табору і партизанів, захоплених карателями під час винищувальних операцій, фашисти і їхні прихвостні знищили тут і нишком від людського ока зрівняли могили з землею. Зате добре відомо, що окупанти та поліцаї чинили криваві розправи на околиці Мар'ївки час від часу. Поспішно відступаючи під натиском радянських військ, вони дарма сподівалися начисто замести сліди своїх злочинів проти місцевих жителів. Зберігся акт Добровеличківської районної надзвичайної комісії, яка ще 15 листопада 1944 року на основі документів, заяв грома-

линя районної організації Товариства охорони пам'яток історії і культури Дмитро Дмитрович Пресскоченко. — Взимку їх тримали в амбарах роздягнених і босих, а потім вивозили на автомашині в Мар'ївку, по п'ять-десять чоловік ставили над кручею і розстрілювали... Комісія встановила також, що в період окупації на території району було розстріляно і по звірячому замучено 646 чоловік...

Поіменно пом'янули учасники мітингу своїх рідних і близьких, своїх односельців, котрі стали жертвами геноциду. А з-поміж знищених у «долині смерті» — шістьдесят п'ять дітей, п'ятдесят сім жінок, сорок п'ять стариків.

— І дотепер страшно згадувати те звірство, — розповідала свідок і очевидець мар'ївської розправи Клавдія Никифоровна Івануна. — Матерів розстрілювали з дітьми і навіть немовлятами на руках. Їхні розпачливі крики, прокльони вбивцям, їхні останні слова не забуду довіку.

Та не забули люди й тих, хто в годину тяжких випробувань став на шлях зради Батьківщини. Тих, хто під оунівським прапором не лише прислужував окупантам, а й сам творив злочинні діла. Усі вони до війни жили в достатку і користувалися усіма благами радянського суспільства. Безкоштовно вчилися в школах, одержували медичну допомогу, мали роботу до душі і хорошу платню, все, чим багата була наша Вітчизна. Але не поспішили із синівською вдячністю на її захист, а злякались випробувань і пішли шукати легкого шматка хліба, легкого життя до окупантів. Побачивши, що при завоюваннях можна жити і наживатися за рахунок людського горя і людського майна, вони знехтували усім святим у своїх нікчемних душах. Отак узяли зброю з рук чужинців і стали заподадливо допомагати їм наводити «нові порядки» Микола і Данило Перепелиця, Віктор Мельник, Омелян Петльованний, Семен Ковалюк та його племінник Федір Ковалюк. Останній ще на посаді секретаря районної поліції довів свою вірність гітлерівцям. Жорстокістю і бездушністю у ставленні до односельців довів. Загребущістю до їхнього майна завоював «авторитет» у ворогів.

— З дитинства знаю Федора Ковалюка, — розповів нам колишній житель Добровеличківки, учасник Великої Вітчизняної війни, нині мешканець Кіровограда Павло Васильович Лампівський. — Його батьки до війни жили в достатку. Мати завдяки цьому була домогосподаркою. Мабуть, вони не помічали, що підростає Федір егоїстом, часто не приховував своєї «зверхності» над ровесниками. Ніхто його не спонукав служити завойовникам, сам пішов у поліцаї. Мов собака, бігав попереду есесівців, показуючи шлях до осель радянських і колгоспних антивістів, громадян єврейської національності. Своїх однокурсників Олену Ко-

лютого 1988 року

К. ОР: Дмитре, як утворилося об'єднання? Чому саме «Союз»?

Д. ТКАЧЕНКО: Молодичнє любительське об'єднання утворилося минулого року на основі двох дискотек («Аеро» та «Циклон»), що діяли в БК «Авіатор» і довгий час конкурували між собою. «Союз» ми розуміємо як у широкому, так і у вузькому сенсі слова: це — і велика, і мала батьківщина, де живе наш інтернаціональний колектив курсантів КВЛЮЦА, це і спілка різних за смаками і характерами людей на основі справжнього інтересу до музичного мистецтва, це — і поєднання різних форм і способів роботи з молоддю...

К. ОР: Будь ласка, конкретніше, яких саме?

Д. ТКАЧЕНКО: По-перше, виходячи з того, що в Кіровограді, відверто кажучи, молоді майже ніде провести культурне дозвілля, ми вирішили піти демократичним шляхом. Плануємо запрошувати всіх, а не тільки курсантів КВЛЮЦА. Вартість квитка — 1 крб. 50 коп., продаж — заздалегідь протягом тижня.

Не хочу рекламувати кота в мішку, але, гадаю, принаймні 70 відсотків запланованого буде запроваджено в життя. Об'єднання має виявляти свій творчий потенціал у різних формах: клуб

Чи вийде «Союз» на орбіту?

(ІНТЕРВ'Ю З КЕРІВНИКОМ АМАТОРСЬКОГО МОЛОДІЖНОГО ОБ'ЄДНАННЯ ПРИ КІРОВОГРАДСЬКОМУ БК «АВІАТОР» Д. ТКАЧЕНКОМ)

самодіяльної пісні, театр мініатюр, студія брейк-дансу, клуб любителів сучасної музики всіх напрямів, політклуб, танцювальні та інформаційно-тематичні дискотеки, виїзні заходи за замовленнями організацій, підприємств, навчальних закладів. Тому, по-друге, для проведення цікавої і змістовної роботи з молоддю, активісти і члени об'єднання вже більше півроку намагаються обладнати в приміщенні БК «Авіатор» диско-відеокафе, зал для глядачів, кілька танцювальних залів...

К. ОР: Мабуть, саме на цьому шляху перед вами постають основні труднощі?

Д. ТКАЧЕНКО: Ні, не тільки... «Ремонтна епопея» — окреме питання. Головна біда полягає у невизначеності нашого офіційного статусу, в організаційно-діловій плутанині. Ми начебто й маємо назву молодіжного любительського об'єднання, але повністю працювати за його статусом не маємо права.

Хоча й адміністрація вишого льотно-го училища, і комітет комсомолу, і проф-

спілковий комітет визнали наше об'єднання, проте юридичних прав ніхто з них «Союзу» не гарантує. Ніхто не заперечує — існують, але — тільки на громадських засадах. Самоокупність нам не дозволили. Щоб якось врятувати становище, запропонували працювати при будинку культури, який сам знаходиться на госпрозрахунок. Пообіцяли якось «вирішити» по півставки, які керівники клубів і студій об'єднання повинні одержувати як керівники гуртків чи секцій БК. Таким чином ми потрапили в прямию залежність від дирекції БК «Авіатор» і від адміністрації училища.

Навіщо ж тоді рада об'єднання, коли вона втрачає свої демократичні функції? Навіщо мені посада керівника «повітряного» об'єднання? Зараз наше головне завдання — добитися юридичних прав для ради «Союзу». Для повноцінної роботи нам необхідні власні повноваження на вирішення організаційних, кадрових і фінансових справ.

К. ОР: Роз'ясніть, які події лягли в основу «ремонтної епопеї»?

Д. ТКАЧЕНКО: Ремонт БК «Авіатор» почався у вересні 1986 року, виконувало його РБУ № 1 облрембудтресту (керує чий В. О. Бабін). Перший строк здачі було намічено на 1 січня 1987 року, другий — на 1 травня того ж року. За цей час із двох робітників-виконавців залишився один. Згодом у ремонт включились некваліфіковані, але енергійні сили курсантів училища. Влітку, як відомо, у них канікули. І робота, звісно, стояла.

Коли утворився «Союз», це взяли в свої руки його учасники. І відразу зіткнулися з проблемою вишукування і «вибирання» матеріалів. Через нестачу пилот-матеріалів, оргскла тощо ми не в змозі втілювати в життя все задумане і показати всі можливості об'єднання, фінансові також. До речі, якщо нам видали ту «крутеньку» суму, що виплатила адміністрація училища РБУ № 1 за фіктивний ремонт, цей Новий рік молодь зустрічала б у гарно обладнаному приміщенні БК «Авіатор».

Післямова кореспондента. Після бесіди з Д. Ткаченком я зайшов разом із ним до директора БК «Авіатор» т. Дубового, щоб спитати, чому й досі не відремонтовано як слід опалення в операторських кімнатах, де зберігається вся апаратура, де взимку по 2—3 години працюють слайдооператори і дискжокеї. Та запитання зависло в атмосфері кабінету директора, де розлітний тихий зашумок і тепло.

Р. ЛЮБАРСЬКИЙ.

І ГАДАЙТЕ, як ми недавно стежили за розвитком сюжету п'ятисерійного телефільму «Візит до Мінотавра». Але зараз звернемо увагу не на детективну його лінію, вона — для любителів цього жанру, а на те, що розвивається паралельно — історію народження всесвітньвідомих музичних інструментів, появу «зірки» на ймення Страдіварі. Чи змогла б вона з'явитися і так яскраво залягти на небосхилі без розуму і рук старого

розвивати, їм допомагати немає потреби. Та й при нагоді можна похизуватися іменем славного земляка, який зростає у нашій країні, моваля, дивіться, яка наша земля багата. Думаю, що кожному у свій час доводилося чути таких «патріотів». Новоміргородські, приміром, говорять так: багата Новоміргородщина на таланти. Ця земля дала світові Карпенку Карого... Потім підтвердження тези про плодородність краю на-

Формально правильно, а по суті? Дозвольте поцікавитися: крізь що пробиватися? Байдужість, інертність? Чому все-таки неодмінно треба пробиватися?

Справжній талант служить людям, тож про його зростання всім нам і треба дбати. Це — аксіома! Але і таланту неможливо сидіти, складаючи руки, очікувати, поки його відшукають, створюють умови, виплекають. Праця, праця і ще раз праця над собою, але не стільки для самовдоско-

ника не запросив його до себе. Як і не запросив жоден із вчителів історії і географії району (окрім В. К. Омельчука з СШ № 2) вельфелдшера колгоспу імені Чапаєва Петра Івановича Озерова, який самотужки опановує складну науку археологію і робить відкриття місць поселення древньої людини, відшукує на території району такі унікальні поселення, знаряддя праці, що йому задрять столичні учені-дослідники.

А гадаєти Миколу Андрійовича Суржика. Вчитель-методист, добрий знавець мови і літератури. І не лише української та російської. Скільки ним зроблено

перекладів з марійської мови! Мало хто його знає і як неадекватно збирача усної народної творчості. А в зібраних ним піснях, перекладах — історія і доля людей нашого краю...

Перелік імен у своїх районах міг би продовжити кожен читач. І всі вони при більшій увазі до їхньої творчості могли б повніше розкрити свій талант, щедріше дарувати його землякам.

Якщо говорити про дітей... Скажіть, наприклад, хто з нас цікавився такими «дрібницями»: скільки хлопчиків і дівчаток уночі пишуть вірші, складають музику, малюють, хто просто увісні літає і кому сняться кольорові сніги? А такі ж

діти є! Вони, зелені пагінці-талантики, чекають душевного тепла, уваги з боку дорослих, першої публікації в районці, виставки, концерту в районному будинку культури.

Закінчити ці нотатки я б хотів двома цитатами: «І все-таки поет — хоч який би він був — людина — потребує похвал і поклоніння. Я гадаю, що така вже їх природа». І — «Талант — рідкість. Треба його систематично й обережно підтримувати». Це думки К. Маркса і В. І. Леніна. Не забуваймо ж їх в суєті суєт.

В. ПІСКОВИЙ,
член Спілки журналістів СРСР.
м. Новоміргород.

Про «іскру божу»

ПЕРОМ ПУБЛІЦИСТА

майстра Апаті Погодь-мося, що не змогла б.

Але то давня історія. Як же справи у наших сучасників, які не без «божого іскри»? Чому іскра та не переростає у велике духовне вогнище? Невже сьогодні немає потенційних талантів у наших містах і селах, у школах?

Є! Є такі майстри й учні, а особливо серед людей творчих (згадайте у своїх районах самодіяльних артистів і художників, любителів красивого слова і композицій, колекціонерів, гончарів, вишивальниць...), які мають що передати і збагатити передане їм у спадок. У кого можуть бути сумніви щодо цього? Але в тому, що ми, журналісти, педагоги, комсомольські працівники й інші, хто працює в сфері виховання, уміло засіваємо ниву Таланту, «по-аматівськи» плекаємо сходи на ній, мене бере великий сумнів. Правда, ствердження цього ніколи і ні від кого не доводилося чути.

У нас чомусь стало правилом хорошого тону (знаходяться різні причини) не говорити на цю тему. Куди приємніше і безпечніше мати справу із загально-визнаними талантами. Їх

шого називаються прізвища відомих земляків: Мокрієва, Біби... (у кожному районі є двоє — п'ятеро своїх). А вже під кінець із радістю нагадують, що через ціж краї у таких-то далеких роках проїжджали світоці двох культур — української і російської — Шевченко і Пушкін. Уловлюєте натяк? Мовляв, класики знали, куди їздили...

У таких випадках хочеться відповісти словами одного фейлетонного героя М. Кольцова: «Киньте, ви, батеньку!» (або — «матінко»). Як ми з вами відношення маємо до всього цього! Приємно, звичайно. Але давайте вже ліпше поведемо мову про те, що нами або вами особисто зроблено, скажімо, за останні 10—15 років, щоб дати літературі чи мистецтву, науці, чи, вибачте за різке приземлення, футболу свого рідненького, нами виплеканого новоміргородця (гайворонця, новоукраїнця, мало-висківця і т. д.).

Неважко здогадатися: у відповідь сховаються за черговою фразою: «Ми працюємо, вчимо, а справжній талант, як зелений пагінець, проб'ється». Що сказати?

налення, скільки заради досягнення нових вершин у творчості на благо народу дасть і радість визнання, і тимчасове задоволення (якщо таке взагалі можливе для творчої натури) досягнутим.

У нашій місті прикладом такої працездатності може послужити Віктор Андрійович Шульга. Не так давно я для радіопередачі брав у нього інтерв'ю з нагоди відкриття у кінотеатрі «Мир» виставки його картин. У відповідь на одне з запитань мій співрозмовник сказав: «Нелегко далось мені це відкриття, готувався до нього сім років». Авторів цих рядків трохи довелося допомагати в оформленні багатой (понад сто робіт) виставки, і я знаю, що стояло за словами «нелегко далось». Але ж не так повинно бути з тим, що призначено для людей, при наявності стількох відповідальних за культуру організацій...

Знайомство із прекрасним, як відомо, найбільш плідотворним в дитячі роки. Наскільки мені відомо, жоден клас із трьох міських середніх шкіл з дня відкриття виставки для ознайомлення із творчістю самодіяльного худож-

Тиша.

Фото В. ГРИБА.

СТАЄМО СИЛЬНІШИМИ

Тим, хто вперше приступає до занять атлетичною гімнастикою, радимо придбати гантелі (краще розбірні), гири, еспандер, амортизатори. У приміщенні чи на подвір'ї обладнайте перекладину. Не кватесь вправлятися зі штангою. Під керівництвом тренера з важкої атлетики спочатку опануйте методику присідання, жиму, тяги і тільки потім, знову-таки за порадою наставника, збільшуйте вагу снаряда. Успіхи в силовому триборстві, куди входять згадані вправи, придуть з часом, після систематичних занять з обважнювачами. Той же, хто одразу, без належної попередньої підготовки, захоче підкорити рекорди досвідчених атлетів, може тільки зашкодити собі. Пам'ятайте про це.

Неодмінним елементом кожного тренування має бути розминка, яка

підготує організм до вправ з обважнювачами. Не нехтуйте нею, щоб не зашкодити собі.

Розминка передбачає біг протягом 2—3 хвилин, із переходом на ходьбу, колові рухи руками, тулубом, по чергові піднімання рук уперед — вгору, присідання з наступними вистрибуваннями із положення сидіння, віджимання в упорі.

Пропонований нижче комплекс вправ розрахований на заняття протягом восьми тижнів. Перші два передбачають один підхід, третій, четвертий і п'ятий — два, а далі — три підходи. Починають тренування з такими обважнювачами, з якими можна повторити вправу 8—10 разів. Якщо ж вдасться 10 разів, то збільшіть вагу на 2,5—5 кілограмів і виконуйте все ж вісім разів.

ПРЕМ'ЄРА клубу «Атлет» на сторінках тижневика не залишилась поза увагою читачів. Це ще раз підтверджує популярність атлетизму, який переживає нині свій ренесанс.

Роман Колісник, учень одного з олександрійських ПТУ, пропонує й надалі друкувати атлетичні вправи, і не лише з гантелями, а й з гирами, еспандером, штангою. Сергій Чернов із Помічної написав: «Відразу зацікавився клубом «Атлет» і почав інтенсивно займатися гантельною гімнастикою. Я і раніше любив фізичну культуру, але не було за-

З нашої пошти

взяття, яке з'явилося нині, дякуючи вашому тижневикові. Пропоную включити у випуски клубу вправи з боротьби. Це також стане в пригоді майбутнім воїнам Радянської Армії». Цікавить клуб й дівчат. Любов Пилипчиненя із села Попельнастого Олександрійського району радіє за хлопців, які здобули можливість знайомитися з атлетичними вправами. «Мені подобається «Атлет», — пише дівчина, — але він підходить лише юнакам. Гадаю, що фізична культура необхідна й дівчатам. Чи не можете ви надрукувати вправи з аеробіки, або гімнастики в стилі брейк-дансу?».

Своїм завданням клуб вбачає популяризацію фізичної культури, а найточнішим його барометром є ваші листи. Отже «Атлет» в одному з найближчих випусків запропонує дівчатам ранкову гімнастику в стилі брейк.

Пишіть, пропонуйте, сперечайтесь...

По закінченні тренування прийміть душ і відпочиньте щонайменше 10—15 хвилин.

ДЛЯ ДЕЛЬТОВИДНИХ М'ЯЗИВ І ТРИЦЕПСІВ

1. Стоячи, ноги на ширині плечей. Зігнути руки в ліктях, гантелі біля плечей. Жим. Тулуб не відхиляти назад.

2. Стоячи, ноги разом, руки притиснуті до тулуба. Колові обертання в плечовому суглобі вперед-назад.

3. Ноги на ширині плечей. Нахилитися вперед, опустити одну руку й узяти гантель, другу руку покласти на тверду площину. Згинаючи руку в лікті, підтягувати гантель до грудей.

ДЛЯ БИЦЕПСІВ

4. Стоячи, ноги на ширині плечей, руки зігнуті в ліктях, гантелі біля плечей. Присідання з опорою на всю ступню. Спина рівна, груди вперед.

5. Те ж саме, але тільки почергово згинати руки.

6. Те ж саме, але сидячи.

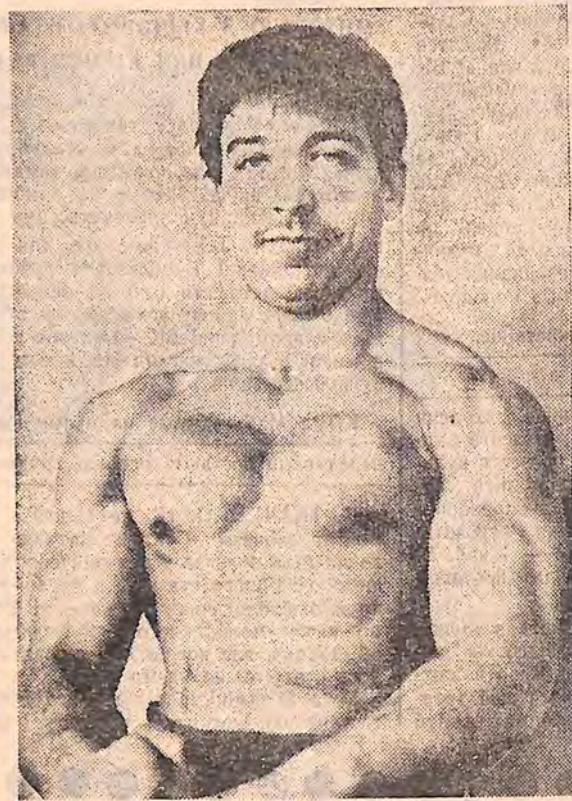
ДЛЯ М'ЯЗИВ НІГ

7. Стоячи, ноги на ширині плечей, руки зігнуті в ліктях, гантелі біля плечей. Присідання з опорою на всю ступню. Спина рівна, груди вперед.

8. Стоячи, руки на поясі. Присідання із наступним вистрибуванням угору.

Віднині й назавжди

(ШТРИХИ ДО ПОРТРЕТА ЧЕМПІОНА ОБЛАСТІ)

До країни здоров'я веде чимало стежок...

Юрій Шнеєр обрав атлетизм. Ще п'ять років тому він, учень Кіровоградського машинобудівного технікуму, почав захоплюватися людьми з красивою поставою, міцними м'язами. Хлопцеві тоді наблизився час служби в Радянській Армії.

— Зумію! — сказав він собі й, склавши до сумки спортивний костюм, відчинив двері атлетичного залу. З того часу атлетична гімнастика

твердо увійшла в життя Шнеєра.

Доля, немов зрозумівши хлопця, підказала йому найвірнішу адресу підвищення майстерності. Саме в Прибалтиці, де атлетизм користується широкою популярністю, Юрій пройшов армійське загартовування.

20 грудня минулого року атлет подав заяву на участь в першому чемпіонаті Кіровограда з цього виду спорту. У ваговій категорії до 75 кілограмів головними конкурентами Шнеєра

стали Сергій Парфенков та Василь Цюрак. Але вже після другого виду триборства усі зрозуміли, що Юрій першістю не поступиться. Ось показники атлета: присідання зі штангою — 140 кілограмів, жим лежачи — 145, станова тяга — 200. В сумі триборства — 485 кілограмів при власній вазі атлета 73!

— Не зроблю ніякого відкриття, якщо скажу, що масовий спорт у нас нині на досить низькому рівні, — казав мені Юрій після перемоги. — Втрачено ентузіазм, ініціативність, які ведуть до великого спорту. Атлетизм же нині на піднесенні. Вважаю, що він є одним з головних джерел спортивного сходження багатьох молодих людей країни, — тих, хто ще не визначив своїх здібностей у спорті. За атлетизмом — майбутнє.

Нині в обласному центрі нараховується чотири секції з атлетичної гімнастики — на заводі «Гідросила», в спортклубі «Зірка», спортивному товаристві профспілок, а також секція під керівництвом майстра спорту Олександра Рогозіна. А чи до кінця вчерпані можливості для подальшої пропаганди атлетизму?

— Вважаю, що ні. Чому б не почати культивувати цей вид спорту на «Друкаші», заводі радіовиробів, у вузах міста?

З Шнеєром мусимо погодитися принаймні в одному: надто тривалий час у нас із недо-вірям ставилися до атлетизму, цього дуже перспективного виду спорту. В цьому й криється гіркий парадокс...

Фото В. ГРИБА.

ДЛЯ ГРУДНОЇ КЛІТКИ І ПЛЕЧОВОГО ПОЯСУ

9. Лежачи на спині, руки з гантелями за головою. Випрести на прямих руках гантелі, описавши ними дугу в 90 градусів.

10. Упор лежачи на руках, обважнювач почепити на шию або покласти на лопатки й віджиматися. Ноги і тулуб випростані.

ДЛЯ М'ЯЗИВ ГОМІЛКИ

11. Стоячи на одній нозі, другу відвести назад. Взяти в руку гантель і відвести її вперед, другою рукою спертися на стілець і підніматися на носок ноги одноименої руки в гантеллю.

ДЛЯ М'ЯЗИВ СПИНИ

12. Стоячи, ноги на ширині плечей, руки з гантелями вздовж тулуба. Піднімання плечей без згинання рук.

ДЛЯ СПИНИ, ПЛЕЧОВОГО ПОЯСУ

13. Стоячи, ноги на ширині плечей. Нахил тулуба вперед (спина паралельно підлозі), гантелі тримати прямию.

ДЛЯ М'ЯЗИВ ПЕРЕДПЛІЧЧЯ

14. Стоячи, носки і п'яти разом, у витягнутих вперед руках тримати палицю діаметром 3—4 см. Обертуючи палицю, намотувати на неї мотузку із прикріпленим вантажем.

ДЛЯ М'ЯЗИВ ШИЇ

15. Стоячи або сидячи. Нахилити голову вперед і відхилити назад, долаючи опір партнера чи вантажу.

ДЛЯ М'ЯЗИВ ЖИВОТА

16. Лежачи на спині, ноги закріпити. Руки з гантелями за головою. Піднімати й опускати тулуб. Спина пряма.

ОЛЕКСАНДРІЙСЬКЕ СПТУ № 1

ЗАПРОШУЄ

на навчання осіб, звільнених з лав Радянської Армії

на такі спеціальності:

токаря, строк навчання — 6 місяців,

слюсар-інструментальник, строк навчання — 6 місяців,

слюсар-ремонтник, строк навчання — 6 місяців.

Початок занять — 8 лютого.

Зарахованим на навчання виплачується стипендія.

Приймальна комісія працює з 8.30 до 16.30, у суботу — з 8.30 до 14.30.

Адреса училища: м. Олександрія Кіровоградської обл., вул. Ватутіна, 1. Телефон 5-18-22. Їхати автобусом № 4 до зупинки «Жовтневий».

ОЛЕКСАНДРІЙСЬКЕ СПТУ № 13

ОГОЛОШУЄ ДОДАТКОВИЙ НАБІР

осіб, звільнених з лав Радянської Армії на такі спеціальності:

кріпильник — строк навчання 6 місяців, стипендія 129 крб.;

машиніст підземних установок — строк навчання 6 місяців, стипендія 129 крб.;

водій автомобіля — строк навчання 5 місяців, стипендія — 75 крб.

Вступники подають заяву на ім'я директора училища.

До заяви додають: документ про освіту (оригінал), свідоцтво про народження, чотири фотокартки 3×4 см, характеристику.

Звертатися на адресу: м. Олександрія, пл. Кірова, 18. Телефон — 2-14-32.

ПОНЕДІЛОК

8 ЛЮТОГО

▲ ЦТ (I програма)

18.15 — Прем'єра док. телефільму «Гараж». 16.45 — Таланти твої, Україно. Передача в Києві. 17.05 — Новини. 17.10 — «Я, ти і всі ми разом». 17.55 — Фести-

валь Індії в СРСР. Грає Р. Шанкар. 18.25 — Пульс. На шляхах радикальної реформи. 18.55 — Сьогодні в світі. 19.15 — На прохання глядачів худ. фільм «Тихий Дон». 1 серія. 21.00 — «Час». 21.40 — Проектор перебудови. 21.50 — Непомятий. Пори року. 23.30 — Сьогодні

у світі. 23.40 — Прем'єра док. фільму «На шляху до Олімпіади».

▲ УТ

16.30 — Новини. 16.50 — Срібний дзвіночок. 17.10 — Музичний фільм разом з І. Дунаєвським. 18.00 — «День за днем». (Кіровоград).

18.15 — Телефільм «Заповідники стежками». (Кіровоград). 18.25 — «Наші довідки». (Кіровоград). 18.30 — Фільм-концерт. 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — «Час річень — час дій». Економіка і автомобіль. 20.30 — Муз. фільм «Пародист». 20.40 — Теле-

афіша. Погода. 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.40 — Проектор перебудови. 21.50 — Все про кіно. 23.00 — Вечірній вісник. 23.25 — Телеспортарена.

▲ ЦТ (II програма)

18.00 — Новини. 18.15 — Служба Радянському Союзу.

19.15 — Всі люблять цирк. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Міжнародна панорама. 21.00 — «Час». 21.40 — Проектор перебудови. 21.50 — Бран док. фільму. «Одвіжні люди». 22.50 — Музична передача «Ранкова пошта». 23.20 — Новини.

ВІВТОРОК

9 ЛЮТОГО

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — «Я, ти і всі ми разом». 9.20 — Худ. фільм «Тихий Дон». 1 серія. 11.05 — Новини. 15.30 — Новини. 15.45 — Програма Саратовської студії телебачення. 16.45 — Новини. 16.50 — Фільм — дітям. «Довгий шлях до школи». 18.00 — Новатори і консерватори. 18.45 — Хвилини поезії. 18.50 — Сьогодні у світі. 19.10 — Худ. фільм

«Тихий Дон». 2 серія. 21.00 — «Час». 21.40 — Проектор перебудови. 21.50 — «Народжена Великим Жовтнем». Концерт колективів художньої самодіяльності армії і флоту. 23.35 — «Погляд».

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Все про кіно. 10.25 — Звучить романс. 10.35 — Шкільний екран. 9 клас. Основи інформатики та обчислювальної техніки. 11.05 —

Доброго вам здоров'я. 11.35 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — Срібний дзвіночок. 17.00 — Док. фільм «Діброва». 17.30 — «Колектив і п'ятирічка». 18.00 — «День за днем». (Кіровоград). 18.15 — Телефільм «Дайте приз мому собаці». (Кіровоград). 18.20 — Слайдхвилянка. (Кіровоград). 18.30 — Фільм-концерт. 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — Музичні зустрічі. 20.35 — Киноапопс. Погода. Телеафіша. 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 —

«Час». 21.40 — Проектор перебудови. 21.50 — Атомна енергетика України. По закінченні — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Навчальна програма. «Вічний вогонь Краснодона». Док. фільм. 8.35, 9.35 — Фізика. 10 клас. «Хвилюві і квантові властивості світла». 9.05 — Французька мова. 1 рік навчання. 10.05 —

Геногеографія, або Ідемо рахувати кішок. 10.35, 11.35 — Природознавство. 2 клас. Зимові праця в місті і на селі. 10.35 — «Кристали». Док. фільм. 11.05 — Французька мова. 2 рік навчання. 11.55 — «Остання дорога». Худ. фільм. 13.30 — «Міста і роки». Док. телефільми. «П'ятигорськ» і «Ашхабад». 14.15 — Денний сеанс повторного телефільму «Підпільний обком діє». Худ. телефільм. 1 серія. 15.20 — Новини. 18.00 — Новини.

18.15 — Ритмічна гімнастика. 18.45 — «До шістнадцяти і старші». 19.30 — «Музичний кіоск». 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка». Музичний турнір. (Мароніко). 20.45 — Прем'єра док. фільму «Ванисські балкони». 21.00 — «Час». 21.40 — Проектор перебудови. 21.50 — Прем'єра худ. телефільму «До розслідування приступити». «Наклеп». 1 серія. 23.00 — Новини.

СЕРЕДА

10 ЛЮТОГО

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Мультифільми. 9.05 — «Тихий Дон». Худ. фільм. 2 серія. 10.55 — Новини. 15.30 — Новини. 15.45 — «Здрастуй, музико!». 16.45 — «На старт». — Новини. 17.20 — «Діти особі». «Людина і природа». Екологічне виховання молоді. 18.05 — Школа: проблеми перебудови. 18.35 — Мультифільм. 18.55 — Сьогодні у світі. 19.15 — Резо-

люція. Перебудова і економічне співробітництво СРСР з країнами, що розвиваються. 20.45 — Народні мелодії. 21.00 — «Час». 21.40 — Проектор перебудови. 21.50 — Музика в ефірі. В перерві — 22.50 — Сьогодні у світі.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Атомна енергетика України. 10.15 — Музичний фільм. 10.35 — Шкільний екран. 4 клас. Музика. 11.10 — Село і люди. 11.40 — Шкіль-

ний екран. 9 клас. Українська література. 12.10 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — Срібний дзвіночок. 17.00 — Співає Я. Гнатюк. 17.30 — Тверезість — норма життя. 17.40 — Фільм-концерт «Казки недокази». 18.00 — «День за днем». (Кіровоград). 18.15 — Тележурнал «Джери». Проблеми вивчення української мови в школах міста. (Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — Концерт народного артиста УРСР В. Зинкевича. 20.10 — До XIX Всесоюзної конфе-

ренції КПРС. «Звірямо час». В парторганізаціях Ровенщини. 20.40 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.40 — Проектор перебудови. 21.50 — Світ кінофантастики. Худ. фільм із субтитрами. «Місячна райдуга». 23.15 — Вечірній вісник. 23.40 — Баскетбол. Жінки. Кубок Л. Ронкетті. 1/2 фіналу. «Динамо» (Київ) — «Висока школа» (Прага).

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Навчальна програма. «ЕОМ

на службі інформації». Научково-популярний фільм. 8.35 — Астрономія. Зоряне небо. 9.05 — Німецька мова. 1 рік навчання. 9.35 — По залах Російського музею. Научково-популярний фільм. 10.05 — Фізика. Учні СПТУ. 10.35, 11.35 — А. Гайдар. «Школа». 6 клас. 11.05 — Німецька мова. 2 рік навчання. 12.05 — «До розслідування приступити». Худ. фільм. «Наклеп». 1 серія. 13.15 — Прем'єра док. телефільму «Композитор Заір

Ісмаїлов». 13.45 — Телефільм «Підпільний обком діє». 2 серія. 14.55 — Новини. 18.00 — Новини. 18.15 — Лауреати міжнародного конкурсу ім. П. І. Чайковського. 6. Вірсаладзе. 18.55 — Реклама. 19.00 — Кіноафіша. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — «Для всіх і для кожного». «Вибір». Про проблеми перебудови в соціальній сфері. 20.45 — «Малахит». Док. фільм. 21.50 — «До розслідування приступити». «Наклеп». 2 серія. 23.00 — Новини.

ЧЕТВЕР

11 ЛЮТОГО

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — «Ідемо за флагом». Док. фільм. 8.55 — «Здрастуй, музико!». 9.55 — «Очевидне — неможливе». 10.55 — Новини. 15.30 — Новини. 15.45 — «Музична скарбниця». Моцарт. 16.20 — Перебудова: досвід і проблеми. Прем'єра док. фільму. 17.15 — Новини. 17.20 — «До шіст-

надцяти і старші». 18.05 — Хвилини поезії. 18.10 — Основи економічних знань. Журнал «Темек». 18.40 — Сьогодні у світі. 19.00 — Худ. фільм «Тихий Дон». 3 серія. 21.00 — «Час». 21.40 — Проектор перебудови. 21.50 — «У нас в Останній». 23.20 — Сьогодні у світі. 23.30 — «Відоображення». Музична програма.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.15 —

Муз. фільм. «Весілля сойок». 10.25 — Научково-популярний фільм. 10.35 — Шкільний екран. 7 клас. Українська література. 11.05 — Перлина душі народної. 11.40 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — Срібний дзвіночок. 17.00 — Республіканська фізико-математична школа. 17.30 — В нашій клубі заводським. 18.15 — «День за днем». (Кіровоград). 18.30 — Фільм-концерт. 19.00 — Актуальна камера. 19.35 —

М. Родичев. «Макимка — мати шахтарська». Телевіста. 20.35 — Відповіді на запитання глядачів. «Суботні зустрічі». 20.50 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.40 — Проектор перебудови. 21.50 — Молодіжна студія «Гарт». 23.20 — Новини. 23.40 — Музичний монітор.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 —

Навчальна програма. «Вогнеборці». Научково-популярний фільм. 8.35, 9.35 — Л. Толстой. «Після балу». 7 клас. 9.05 — Іспанська мова. Перший рік навчання. 10.05 — Учні СПТУ. Естетичне виховання. «Культура спілкування». 10.35, 11.40 — Біологія. 7 клас. Птахівництво. 11.00 — Іспанська мова. 2 рік навчання. 11.30 — «Вперед... до кам'яного віку». Научково-популярний фільм. 12.05 — «Наклеп».

2 серія. 13.15 — Док. телефільм. 14.05 — Худ. фільм «Підпільний обком діє». 3 серія. 15.25 — Новини. 18.00 — Новини. 18.15 — Ритмічна гімнастика. 18.45 — Сільська година. 19.45 — Киножурнал «Далекі Схід». 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Баскетбол. «Мальгіріс». ЦСНА. 21.00 — «Час». 21.40 — Проектор перебудови. 21.50 — Екран зарубіжного фільму. «Необачний шлюб». (УНР). 23.10 — Новини.

П'ЯТНИЦЯ

12 ЛЮТОГО

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — Мультифільми. 9.05 — Худ. фільм «Тихий Дон». 3 серія. 11.00 — Новини. 11.10 — Грає В. Зайкігін. Балалайка. 15.30 — Новини. 15.45 — Програма Киргизського телебачення. 16.45 — Концерт. 17.15 — Новини. 17.20 — Діла й турботи агропрому. Прем'єра док. телефільму. «Село сьогодні й завтра». 17.50 —

Мультифільми. 18.10 — Школа: проблеми перебудови. 18.25 — «Чого і чому?». Передача для дітей. 18.55 — Сьогодні у світі. 19.15 — Проблеми, пошуки, рішення. 21.00 — «Час». 21.40 — Проектор перебудови. 21.50 — «Знайомтеся: молоді кінематографи». 23.20 — «Погляд».

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.20 — «Принцеса, яка стрибає». Лялькова вистава. 10.00 —

Художня панорама. 10.35 — Шкільний екран. 7 клас. Історія. 11.00 — Спортивні телефільми. 11.40 — Шкільний екран. 10 клас. Російська література. 12.15 — Новини. 12.30 — Молодіжна студія «Гарт». 16.30 — Новини. 16.40 — Срібний дзвіночок. 17.00 — Телефільм «Гуртожиток». 17.20 — Наука і час. 17.55 — «День за днем». (Кіровоград). 18.10 — Телефільм «Право на постріл». (Кіровоград). 18.30 — Кіровоградщина спортивна.

(Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — Темп. Слідами виступів. 20.05 — Танцювальний етюд. Телеафіша. Погода на вихідні. 20.15 — Сатиричний об'єктив. 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.40 — Проектор перебудови. 21.50 — Худ. фільм «Осінній марафон». 23.20 — Новини. 23.30 — Інструментальна музика.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 —

Навчальна програма. 8.35, 9.35 — Історія. 4 клас. «Ву-дові перших п'ятирічок». 9.05 — Англійська мова. 1 рік навчання. 10.05 — Учні СПТУ. «Етика і психологія сімейного життя». Особистість. 10.35, 11.35 — Історія. 7 клас. «Російська культура XVII століття». 11.05 — Англійська мова. 2 рік навчання. 12.05 — «Необачний шлюб». Худ. фільм. 13.20 — «Дорослі і діти». Док. фільми. 13.50 — «Підпільний обком діє».

Худ. фільм. 4 серія. 15.10 — Новини. 18.00 — Новини. 18.10 — «Вас запрошує К. Орбеллі». 19.00 — Очевидне — неможливе. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Народні мелодії. 20.30 — Майстри російської архітектури. «Славний майстер Василь Важенков». Док. фільм. 21.00 — «Час». 21.40 — Проектор перебудови. 21.50 — «Триумф Паганіні». Концерт в студії Останкіно. У перерві — Новини.

СУБОТА

13 ЛЮТОГО

▲ ЦТ (I програма)

6.30 — «120 хвилин». 8.35 — «Феруза». Док. фільм. 9.10 — Людина, земля, всесвіт. 10.10 — Джерела. 10.40 — «Людина на червоному коні». Док. фільм. 11.00 — Перебудова і культура. 12.00 — Симфонічні мініатюри. 12.30 — «Відкрите серце». 13.00 — «Країна і соціалізм». 13.30 — Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості. «Веселка». 14.00 — «Для всіх і для кожного».

Організація торгівлі: досвід і порахунки. 14.30 — Новини. 14.40 — До 70-річчя Радянської Армії і Військово-Морського Флоту. Худ. фільм «Хід у відповідь». 16.00 — «У світі тварин». 17.05 — Мультифільми. 17.30 — Хвилини поезії. 17.35 — Фільми Л. Шепітько на телеекрані «Процання». 1 та 2 серії. 19.35 — Новини. 19.40 — Прем'єра док. фільму «Вашингтон, грудень, 1987 рік». 20.45 — Народні мелодії. 21.00 — «Час». 21.40 — Проектор перебудови. 21.50 — В суботу ввечері. «Аншлаг, аншлаги!». 22.55 — Урочище

відкриття XV зимових Олімпійських ігор. Трансляція з Калгарі. 00.45 — Новини.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Ритмічна гімнастика. 9.45 — Концерт духової музики. 10.40 — Док. фільм «Московський Кремль». 11.05 — На шляхах республіки. Погода. (Експрес-інформація). 11.10 — Пісні на слова Ростислава Братуна. 12.10 — Доброго вам здоров'я! 12.35 — В. Шекспір. «Віндзорські втішниця». Вистава. В перерві — Новини. 15.40 —

«Ще нічого не трапилось». З циклу «Через обставини, що склялися». 16.25 — Обережно на кризі. Погода. 16.30 — «Живе слово». Культура української мови. 17.00 — «Суботні зустрічі». Аерофлот і пасажирів. 18.30 — «Народні мелодії». 18.45 — Скарби музеїв України. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — «Від першої особи». С. Пущин. 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.40 — Проектор перебудови. 21.50 — Худ. фільм «Запасний аеродром». 23.25 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 —

Навчальна програма. 8.35, 9.35 — «Думка». 9.05 — М. Горький. «Міщани». 10.00 — «Здоров'я». 10.45 — Сторінки історії. 11.20 — «Пори року. Лютий». 12.20 — «Ази». Морально-естетичне виховання дошкільнят. 12.50 — «Три долі однієї людини». Научково-популярний фільм. 13.45 — Очевидне — неможливе. 14.45 — Мультифільм. 14.50 — День музики О. Даргомижського. Сторінки творчості композитора. 16.00 — «Міміно». Худ. фільм із субтитрами. 17.30 — День музи-

ки О. Даргомижського. «Кам'яний гість». Вистава Валинського театру СРСР. 19.00 — Романс О. Даргомижського співають О. Образцова і Є. Несторенко. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Виступ академічного оркестру російської архітектури. 21.00 — «Час». 21.40 — Проектор перебудови. 21.50 — Програма «Думка». «Батьківський день — субота». 23.20 — «Елегія». Док. фільм про Ф. Шаляпіна. 23.50 — Новини.

НЕДІЛЯ

14 ЛЮТОГО

▲ ЦТ (I програма)

8.00 — Новини. 8.15 — Ритмічна гімнастика. 9.00 — Док. телефільм «Нам — зліт». 9.30 — Тираж «Спортлото». 9.30 — «Будильник». 10.00 — «Служба Радянському Союзу». 11.00 — «Ранкова пошта». 11.30 — Клуб мандрівників. 12.30 — «Музичний кіоск». 13.00 — «Сільська година». 14.00 — «Здоров'я». 14.45 — Зустріч в концертній студії Останкіно із за-

служенням майстром профтехосвіти СРСР Ю. Горюховим. 16.15 — «На всіх широтах». Концерт класичної музики. Повтор від 1 січня. 18.00 — Міжнародна панорама. 18.45 — Продовження концерту класичної музики. 19.55 — XV зимові Олімпійські ігри. Лийний спорт. 10 км. Жінки. 21.00 — «Час». 21.40 — Хвилини поезії. 21.45 — Вперше на екрані ЦТ «Таємниця чорних дроздів». Худ. фільм. 23.20 — Новини. 23.30 — XV зимові Олімпійські ігри. Санний спорт. Трансляція з Калгарі.

▲ УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Ритмічна гімнастика. 9.45 — Народні таланти. 10.15 — Худ. телефільм «Школа». 2 серія. 11.20 — Новини. 11.35 — 10 інтерв'ю в концертному залі. 12.35 — Киноекран ДАІ. Погода. 12.40 — Чемпіонат СРСР з гандболу. «ЗУУ» (Запоріжжя). «Каустик» (Волгоград). 13.05 — Спадіна. 14.05 — В концертних залах України. 15.00 — Село і люди. 15.30 — «Ві ми писали». 16.00 — Слава солдатська. 17.00 —

Мультифільм на замовлення. 18.10 — «Економте воду». Телеафіша. 18.15 — Нова зустріч з Нікоєм Турбіною. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Прем'єра телевізійної опери «Ворис Годунов». 1 серія. 20.50 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.40 — Фільм-опера «Ворис Годунов». 2 серія. 23.00 — Вечірній вісник.

▲ ЦТ (II програма)

8.00 — «На зарядку ста-

Научково-популярні фільми. 9.50 — Портрети. «О. Грибодов». 10.45 — «Обираючи професію». 11.15 — Научково-популярний фільм. 11.30 — Клуб мандрівників. 12.30 — «Наука: теорія, експеримент, практика». 13.05 — «Зимового дня». Научково-популярний фільм. 15.15 — Життя видатних людей. Л. Ландау. 14.00 — XV зимові Олімпійські ігри. Хоккей. Збірна ЧСРР — збірна ФРН. II і III періоди. Норвегія — СРСР. III період. 16.00 — Мультиконцерт. 16.45 — «Дороги Анни Фірлінг».

Худ. телефільм. 1 і 2 серії. 19.25 — Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка». 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — «Струни століть». 20.40 — Майстри російської архітектури. 21.00 — «Час». 21.40 — Проектор перебудови. 21.50 — Програма «Думка». «Батьківський день — субота». 23.20 — «Елегія». Док. фільм про Ф. Шаляпіна. 23.50 — Новини.

Анатолій ВИСОЦЬКИЙ пише смішно, дотепно, гостро. Пише й читає своїм друзям, знайомим. І однокласників смішив, і армійських товаришів, і післяармійських друзів. Зараз — працівників обласного підприємства «Побутрадіотехніка», де працює шофером.

А ще читачів нашої газети, на сторінках якої дебютував торік. Недавно Анатолій Висоцький запропонував «Ахіллесовій п'яті» цілу в'язку гумористичних мініатюр. Дещо ми й вирішили показати сьогодні.

Іноземна мова

В пізній час, коли настала у кімнаті тиша, із нірки виділа хвостата здоровенна миша. Та і давай робити шкоду. Не пройшло й хвилини — Покришила і погризла майже півхлібини. Так, було, взялась за ту хлібину, так її трощила, що вусатого, старого kota розбудила. — В мене й досі був порядок, — промурчав кіт Вася. —

Звідкіля оця нахаба на столі взялась? Та не встиг вусатий з ліжка плугнути додолу, Миша, ніби невидимка, утікла зі столу. Кіт вмостився біля нірки, насторожив вуха, Миша також причаїлась: що там зверху, слуха. Зверху тиша. Все спокійно, не сопе, не чавка. Аж тут враз почула миша, що собака гавка. Як зраділа сива миша! Адже добре знає: Коли поруч десь собака, то kota — немає. Тільки миша необачно залишила нірку, А кіт Вася зготувався й — хан її за шкірку. З'їв сивеньку, облизався і таке промовив: «Як чудово, коли знаєш іноземну мову».

Хіба це весілля?

Хіба це весілля? — двоє розмовляли. — Якісь старовинні там пісні співали: «Іхали козаки», «Ой, хмелю, мій хмелю»...

Ще й пили грузинську якусь ркацхелю. Хоч були там жарти, гарно танцювали, Та все ж музиканти поганенько грали. Не гримів оркестр на усе село Не ваялись п'яні, бійки не було...

СТРАШНО!

Внук до діда: «Я хотів би, діду, знати — Чи не страшно вам вночі сторожувати?» Дід промовив, зачесавши сивину: «Дуже страшно... поки не засну».

МІЙ НЕ ТАКИЙ...

— Це ваш синюк мою ось папку Замазав геть, пообдирав? — Ні, мій оно у вашу шапку З калюжі воду набрав!

ДОЇЗДИВСЯ

Як влаштувався на овочеву базу, То «Запорожця» він купив незразу. Коли ж зайняв соліднішу посаду — Уже «Москвичка» купив, а потім «Ладу». Державне брати увійшло за звичку — Міняв машини, ніби рукавички. А це недавно тупав по пероні: Поїхав... в заграбованім вагоні.

м. Кіровоград.

Недільний сон

Тут я прокинувся у тузі. Немає зайця. В серці — щем. (Петро Сингаївський, «Уроки», Київ, «Радянський письменник», 1985 р.).

Проснувся. Лежу. Година рання. В неділю вдома на печі Складаю вірні про полювання, Яке приснилося вночі. Немов дружина каже: «Слухай, Надворі снігу намело, Недавно вшухла завірюха — Йди полювати за село. Нема за вірш твій гонорару — То й м'яса в нас немає теж. А на салатах та узварах Недовго, милий, проживеш». Дає мені нову рушницю, Набоїв, теплий ще пиріг, Із чаєм термос, рукавиці, І виганяє за поріг. Шукав, шукав я зайця в полі,

А він забрався у яр, Сидить чека своєї долі. Я цілюсь, тисну на курок — Бабах! Прокінувся. Шез вухатий. Немає зайця. В серці — щем. Бо будуть вдома годувати Таким, як вірш, пісним боршем.

Анатолій КУРГАНСЬКИЙ.

м. Кіровоград.

ПАРОДІЯ

ЗНАЙШЛИ ТОРБУ

Після чергового пориву водопровідних труб на території Кіровоградської міської лікарні № 3 працівникам водоканалу поталанило: вони знайшли нарешті ту прокляту торбу з клопотом, про яку розповідалося в «АП» за 28 листопада торік. Зовсім змінився її попередній вигляд: перегнута вона й перержавіла разом з трубою.

Нарешті стало зрозуміло, чому такий тривалий час не було теплої

води у лікарні: давні труби не витримують сильного тиску води й лопаються. Крім того, у котельній міськлікарні вийшли з ладу теплоприскорювачі.

Як повідомив редакцію начальник управління водопровідно-каналізаційного господарства Ю. А. Табачний, причини аварії ліквідовані і в котельній лікарні зроблено належний ремонт.

бор», приклеївши на стелі в кабінетах, лабораторіях інституту інструкції, накази, циркуляри тощо.

ЧИ НЕ СОНІ

Оглянувши об'єкт, який здавався, і не знайшов-

ши недоробок, голова комісії Брюханенко попросив члена комісії Орешкіна вшпильнути його за вухо, щоб пересвідчитися, що він не спить.

Володимир ПОЛІЩУК.

м. Кіровоград.

НОВИНИ

БРАКОРОБИ

— Ну й бракороби, — сказав токарь Кошаренко після того, як на днях куплений ним чор-

но-білий телевізор «Осінь» почав показувати передачі в кольорі.

З ПЕРШОГО ПОГЛЯДУ

Тим, хто закохався з першого погляду, в загсі міста Туровська пропонують подивитися ще

раз уважно один на одного, а потім запитують, чи добре вони подумали.

ДИЗАЙН

Любителям брати цифри зі стелі пішли назустріч в НДІ «Вторгпр-

Впізнали? Український гумор читає артист обласної філармонії Петро ЧОРНОМОРЧЕНКО

Фото В. ГРИБА.

МОЛОДИЙ КОМУНАР

«МОЛОДИЙ КОМУНАР» ПРОТЯГОМ БЕРЕЗНЯ-ГРУДНЯ ЦЬОГО РОКУ ВИ ОТРИМУВАТИМЕТЕ ВЧАСНО, ЯКЩО ПОТУРБУЄТЕСЬ ОФОРМИТИ ПЕРЕДПЛАТУ ДО 12 ЛЮТОГО.

Триває передплата на «молодіжку» і на 1989 рік. Річна передплатна ціна без змін — 2 крб. 40 коп.

За даними Українського гідрометцентру 6-7 лютого буде мінливе хмарність, вдень у суботу і вночі у неділю, мокрий сніг. Вітер — південно-західний, 7-12 метрів на секунду. Температура повітря вночі 0-5 градусів морозу, вдень +1-3 градуси.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой коммунар» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМ України. На українському мові.

НАША АДРЕСА:
316050, МПС,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

Телефони: редакції — 2-54-26; заступника редактора — 2-53-22; відповідального секретаря — 2-55-65; відділів: комуністичного виховання — 4-66-79, 4-64-21; комсомольського життя та економіки — 2-53-94; учнівської молоді і соціального проблем — 2-59-82; фотолaboratorії — 4-94-94; оголошень — 4-28-96; коректорської — 3-61-83. Газета виходить по суботі.

Друкарня Імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України. м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.

БН 08505. Індекс 61103. Зам. № 52. Тираж 56 350.

Над номером працювали: художник — О. Босий, складач машинного набору — М. Мушниковський, складачі вступу — Л. Ур-саленко, Н. Старостіна, коректори — Л. Коваленко, Л. Сердюченко, цинкограф — О. Шари-на, друкарі — В. Вино-градов, В. Цонса, В. Дов-ий, відповідальний чер-говий — Т. Тарасенко.